



СТАНОВИЩЕ

От: *доц. д-р Борислав Стефанов Арnaudов*
Университет за национално и световно стопанство
Научна специалност: Икономика и управление (транспорт)

Относно: дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен **„доктор“** по *научна специалност Икономика и управление (Икономика на транспорта и енергетиката) УНСС.*

Автор на дисертационния труд: *Надежда Милчева Милушева*
Тема на дисертационния труд: *Устойчиво финансово управление на автобусните градски превози*

Основание за представяне на становището: участие в състава на научното жури по защита на дисертационния труд съгласно Заповед № 1035/15.04.2022 на Ректора на УНСС.

1. Информация за дисертанта

Докторантът се е обучавал по докторска програма към *катедра „Икономика на транспорта и енергетиката, към факултет „Икономика на инфраструктурата“* на УНСС по *научна специалност Икономика и управление (Икономика на транспорта и енергетиката)* съгласно Заповед на Зам.-ректора по НИД на УНСС № 1035/15.04.2022 г. Обучението е осъществено в *редовна* форма през периода 2019 – 2022 г.

2. Обща характеристика на представения дисертационен труд

Представеният за рецензиране дисертационен труд се състои от увод, три глави, заключение и използвана литература, като е в обем от 200 страници. Актуалността на темата е безспорна с оглед на значението, което градския транспорт и финансовото му състояние имат за качеството на предоставяната транспортната услуга на гражданите и като цяло за бранша. Значимостта на темата става още по-голяма като се отчетат

проблемите, които възникнаха с появата на Covid-19 пандемията от пролетта на 2020 г.

В увода прави добро впечатление, че са налице основните реквизити, които се изискват при оформянето на дисертационния труд, а именно – теза, работни хипотези, обект и предмет на изследването. Същите са правилно дефинирани и прецизно формулирани. Целта на разработката и изследователските задачи отговарят на съдържанието и насоките на докторската теза. Дисертантът подробно е описал методиката на изследването, информационното осигуряване и възприетите ограничения. В хода на изложението ясно личи отличното познаване на българската и чуждата литература по проблематиката. Научният апарат е използван коректно.

3. Оценка на получените научни и научно-приложни резултати

В *първа глава*, която има постановъчен характер авторката много добре е разгледала финансовата устойчивост и показателите за измерването ѝ в теоретични и аналитични постановки. Дефинирани са много гледни точки, което прави впечатление за дълбоко вникване в проблематиката на изследваната теза. Представени са и добри практики за управление на автобусните превози. Във *втора глава* е разглеждана дейността на „Столичен автотранспорт“, като е очертана правната рамка на този сектор и са представени факторите, допринасящи за недостиг на приходи в дружеството и факторите оказващи влияние върху финансовата устойчивост в транспортно предприятие. Изследвано е и влиянието на Covid пандемията върху градските превози и приходите на дружеството. В *трета глава* е представена същността на изследването, а именно модел за финансова устойчивост при градските автобусни превози в София. Приложен е специално разработен от автора модел за подобряване на финансовото състояние на Столичен автотранспорт.

Като основен принос на докторанта бих отбелязал адаптирането на чуждите модели и по специално на този в Сингапур към градската система на София за подобряването на финансовите резултати на дружеството. С това автора доказва значението му за подобряване на финансовата устойчивост на Столичен автотранспорт.

Основните научни и научно-приложни резултати могат да бъдат формулирани в следните насоки:

В изложението на изследването категорично са доказани тезата и основните постановки;

Чрез използваната методика на изследването много правилно са комбинирани приложението на системния, сравнителния и емпиричния анализ;

Систематизирани са основните финансови показатели и на база на това са изведени специфичните особености на финансовата устойчивост;

Много подробно са разгледани дейността и развитието на градските автобусни превози през разглеждания период с включване и анализиране на специфични и труднодостъпни емпирични данни;

Предложени са конкретни мерки, които ще окажат положително въздействие в дългосрочен план върху утвърждаване на положителен имидж на Столичен автотранспорт.

4. Оценка на научните и научно-приложни приноси

Всички посочени приноси са доказателство за безспорните качества на дисертационния труд. Същите отговарят на целта и резултатите от изследването, като са изведени връзките и взаимозависимостите между финансовите показатели и финансовата устойчивост. Логично и последователно приносите са обособени в шест основни групи:

- Литературен анализ на същността на финансовата устойчивост на градските автобусни превози;
- Анализиране на предимствата и недостатъците на моделите за финансово управление на градските автобусни превози в Европа и Азия;
- Анализиране на настоящия модел на финансово управление в Столичен автотранспорт по отношение на разходите при управление на автопарка;
- Изследване влиянието на Covid-19 върху дейността на дружеството и финансовите резултати;
- Изведени са конкретни мерки и пътища за подобряване на финансовото състояние и устойчивото управление на градските автобусни превози;
- Изведени са възможностите за усъвършенстване на финансовата устойчивост и които могат да бъдат използвани при научно-изследователска работа в бъдеще.

5. Оценка на публикациите по дисертацията

Представените от докторантката публикации са достатъчни съгласно изискванията за допускане до защита. И трите публикации са по

темата на дисертационния труд, на български език, като едната е студия публикувана в Научни трудове към УНСС. Първата публикация е доклад в юбилейна научна конференция по случай 70 години от създаването на катедра и специалност "Икономика на транспорта" - „Транспортна свързаност 2020". Другият доклад е от десета юбилейна международна конференция за докторанти и студенти „Инфраструктура: бизнес и комуникации". Последната публикация е студия в Научни трудове, която е точно по разглежданата проблематика в дисертационния труд. В допълнение участието в университетски проект по НИД ясно подчертава трайната ангажираност на докторанта по тематиката.

6. Оценка на автореферата

Представеният автореферат е с по-голям обем от препоръчвания и отговаря на изискванията. В първата част се съдържа обща характеристика на дисертационния труд с основните постановки от увода. На следващо място е дадено съдържанието, както и синтезирано представяне на трите глави на разработката. Следващата част съдържа основните приноси на дисертационни труд. Накрая са представени публикациите.

7. Критични бележки, препоръки и въпроси

Нямам критични бележки по предоставения дисертационен труд. По време на защитата бих желал докторанта да отговори на следния въпрос:

1. Счита ли авторката, че предложените нетрадиционни модели по примера на Сингапур са реално приложими в градската транспортна система на София?

8. Заключение

Научният труд е посветен на сериозен проблем свързан с финансирането на градската транспортна система. С изследването му авторът показва способност да анализира и предлага конкретни решения на сложни проблеми при организацията и развитието на столичния транспорт. В заключение представения за рецензиране дисертационен труд притежава необходимите качества и достойнства, като това ми дава основание да изразя категорично своето положително становище за присъждане на образователната и научна степен „доктор по икономика“ по научна специалност „Икономика и управление“ (Икономика на транспорта и енергетиката) на Надежда Милчева Милушева.

17.05.2022 г.
гр. София

Подпис:



OPINION

By: *Associate Professor Borislav Stefanov Arnaudov*
University of National and World Economy

Scientific field: Economy and Management (transport)

About: dissertation work for bestowing educational and scientific title “doctor” in the scientific field of Economy and management (Economy of Energy and Transport) UNWE.

Author of the dissertation work: Nadezhda Milcheva Milusheva

Topic of the dissertation work: Sustainable financial management of urban bus transit

This is presented on the grounds of: participation in the dissertation defense scientific jury in accordance with Order No. 1035/15.04.2022 of the Rector of UNWE.

1. Dissertant’s information

The doctorate candidate had studied in a doctoral program with the department of “Economy of Energy and Transport” of UNWE, within the faculty of “Economy of Infrastructure” of UNWE in the scientific field of Economy and management (Economy of transport and energy), in accordance with Order No.1035/15.04.2022 of Deputy Rector of UNWE. Studies are completed in full-time form in the period 2019-2022.

2. General description of the presented Dissertation work

The hereby presented dissertation work consists of introduction, three sections, conclusion and bibliography, with a volume of 200 pages. The topic’s relevance is indisputable, considering the importance of urban transit and its financial state hold towards the quality of the transportation services provided to the citizens and towards the field in general. The significance of the topic is

even more pronounced, considering the issues arising from the onset of the Covid-19 pandemics in the spring of 2020.

The introduction makes good impression that all the required requisites in writing of a dissertation work are present, to be specific - thesis, work hypotheses, subject and object of study. These are properly defined and meticulously formulated. The goal of the work and the problems studied meet the content and the aims of the doctorate's thesis. The Dissertant had properly described the study methods, the information base, and the accepted limitations. Within the course of the exposition it is demonstrated excellent knowledge of Bulgarian and foreign literature within this problematics. The scientific apparatus is properly used.

3.Evaluation of demonstrated scientific and applicable results

Within the first section, is mostly aimed towards establishing the setting of the study, the author had properly examined the financial sustainability and the indicators for its measurement in theoretical and analytical settings. The multiple viewpoints presented within give the impression of in-dept approach towards the problematics of the studied thesis. The dissertant had also used this opportunity to present good practices in bus transit management. The second section reviews the activities of Sofia's main bus transit operator "Столичен автотранспорт" (Stolichen Avtotransport), defining the legal framework of this sector and also presents the factors affecting the less-than-desired revenue of the company and those affecting its financial sustainability. Also here the dissertant studies the effects of the Covid-19 pandemic on the urban transit operations and the company revenue. The third section displays the core section of the study, this being a model towards financial sustainability of the urban bus transit services in Sofia, Bulgaria. Here the author demonstrates the model developed by her towards improvement of the financial situation of „Столичен автотранспорт“ (Stolichen Avtotransport).

As a main contribution of the doctorant I would like to mark adapting foreign models and especially one from Singapore to the urban system of Sofia towards improvement of the financial results of the local transit operator. With this the author demonstrates its importance towards strengthening the financial sustainability of „Столичен автотранспорт“ (Stolichen Avtotransport).

The main scientific and applicable results could be defined in the following directions:

In the exposition of the study are unquestionably proven the thesis and the main postulates;

The methods used demonstrate a very proper application of systematic, comparative, and empirical analysis;

The main financial parameters are systematized in a way providing for extrapolation of the specific properties of financial stability;

Bus transit development within the studied period is examined in great detail, including research and analysis of specific and difficult to obtain data;

There are specific measures applied that will provide positive effect in establishing positive image of „Столичен автотранспорт“ (Stolichen Avtotransport).

4.Evaluation of the scientific and applicable contributions

All listed contributions are proof of the unquestionable qualities of the dissertation work. They meet the aim and results of the research, and clearly showing the relations between financial parameters and financial sustainability. Following logical and consequent order, contributions could be classified in six main groups:

- Literature analysis of the essence of financial stability of bus transit;
- Analysis of advantages and deficiencies of different models of bus transit management from Europe and Asia;
- Analysis of the existing model of financial management in “Столичен автотранспорт” (Stolichen avtotransport) regarding costs and fleet management;
- Study on Covid-19 effects over the operator’s operations and financial results;
- There are demonstrated specific measures and paths to improve the financial state and financial sustainability in urban bus transit management;
- There are demonstrated opportunities for improvement of the financial sustainability which may be used in scientific and research work in the future.

5.Evaluation of related publications

The publications presented by the candidate are enough to meet the eligibility requirements for defense. The three publications presented meet the topic of the dissertation work, with all the three in them published in Bulgarian, with one of them being a study, published in Scientific works by UNWE. The first publication is a report for the Jubilee Scientific Conference, marking 70 years anniversary of the “Transport Economy” department at UNWE – “Transport connectivity” 2020. The second publication is a report towards 10th International conference for students and doctorate candidates “Infrastructure: business and communications”. The last of the three is study, published in

Scientific works, that is precisely towards the topic of the dissertation work. In addition the doctorant's participation in a НИД-project clearly shows long term interests in the field.

6. Autoreferat evaluation

The presented autoreferat is longer than what is recommended and meets the requirements. The first section consists of description of the dissertation work and the main postulates of the introduction. Next is given the content of the dissertation work followed by a concise description of the three sections of the exposition. The next part lists the main contributions of the dissertation work. The last sections presents the publications made.

7. Critical notes, recommendations, questions

I have no critical notes on the presented dissertation work. During the defense, I would like the doctorant to answer the following question:

1. Does the author think that the suggested non-traditional models like the one following the Singapore example are in-practice applicable towards the transportation system of Sofia?

8. Conclusion

The scientific work is dedicated to a serious problem related to funding of the urban transit system. With its research the author proves their capacity to analyze and propose specific solutions to complex problems related to organization and development of the urban transit in Bulgarian capital city. In conclusion the presented dissertation work possesses the needed qualities and honors, which gives me grounds to express unequivocally my positive statement towards bestowing the educational and scientific title of "doctor in economy" in the field of "economy and management" (Economy of transport and energy) to Nadezhda Milcheva Milusheva.

17.05.2022
Sofia, Bulgaria

Signature: